

CCvD Datastandaarden

Een gezamenlijk initiatief van SIKB en IHW

versie 2013.12.04 (definitief)

1. Inleiding

De Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB) en het InformatieHuis Water (IHW, voorheen IDSW) hebben beide een ruime ervaring in het beheer van standaarden voor de digitale uitwisseling van data in het domein Bodem en Water.

Voor SIKB betreft dit de standaarden SIKB0101 (bodem) en SIKB0102 (archeologie). Voor IHW betreft dit de AQUO-standaard. SIKB0101 en AQUO zijn beide standaarden die zijn opgenomen op de 'pas-toe-of-leg-uit' lijst van Open Standaarden.

Naast het beheer van standaarden richten zowel SIKB als IHW zich op het ontwikkelen en beheren van instrumenten ter ondersteuning van de implementatie van de verschillende standaarden. Zo beheert SIKB de BRL SIKB0100, een certificatieschema op basis waarvan softwareleveranciers/-ontwikkelaars kunnen worden gecertificeerd op een juiste implementatie van het uitwisselformaat SIKB0101. IHW heeft onder meer de AQUO-domeintabellenservice ontwikkeld ten behoeve van het beheer en de ontsluiting van domeintabellen. Voor beide organisaties is een aandachtspunt ook het bevorderen van het gebruik van de standaarden.

In de afgelopen jaren hebben SIKB en IHW hun standaarden steeds verder op elkaar afgestemd. Zowel op de inhoud van domeintabellen als modelmatig zijn de standaarden steeds verder geharmoniseerd, o.a. binnen het model voor 'Observations & Measurements': IM Metingen. Zowel AQUO als de vernieuwde versie van SIKB0101 (versie 11, IM) zijn gebaseerd op de NEN3610.

Het is gewenst om de vergevorderde inhoudelijke en technische harmonisatie van een gezamenlijke en structurele organisatorische setting te voorzien. Juist vanuit een gezamenlijke visie ten aanzien van de beheerprocedures, ondersteuning, tooling, etc. en ook door gezamenlijke besluitvorming wordt geborgd dat de standaarden ook in de toekomst goed op elkaar afgestemd zijn en blijven. SIKB en IHW verenigen hiermee 'the best of both worlds'. Dit kantevens een bijdrage leveren aan het verder delen van kennis en verdere efficiëncy bij inzet van mensen en/of middelen.

Concreet zullen SIKB en IHW gezamenlijk een Centraal College van Deskundigen (CCvD) 'Datastandaarden' inrichten waarin het beheer van de datastandaarden van SIKB en IHW wordt ondergebracht. Het CCvD Datastandaarden biedt een eenduidige beheerstructuur voor standaarden in het domein van Bodem, Archeologie en Water. Het sluit goed aan bij de huidige structuren van de individuele organisaties.

2. Gezamenlijke uitgangspunten

SIKB en IHW staan voor standaarden die technisch actueel zijn, gebaseerd op een breed draagvlak en met een hoge graad van implementatie. Standaarden worden ontwikkeld in nauwe samenwerking met alle partijen in de keten, zowel gebruikers van software als leveranciers en ontwikkelaars. SIKB en IHW richten zich primair op de sectoren Bodem, Water en Archeologie maar sluiten samenwerking met andere sectoren in de toekomst niet uit. Standaarden worden ontwikkeld onder het motto 'meer mogelijk maken': Een goede standaard maakt uitwisseling van gegevens mogelijk tegen lagere kosten. Hiermee wordt innovatie mogelijk gemaakt.

SIKB en IHW delen de volgende uitgangspunten bij het gezamenlijke initiatief:

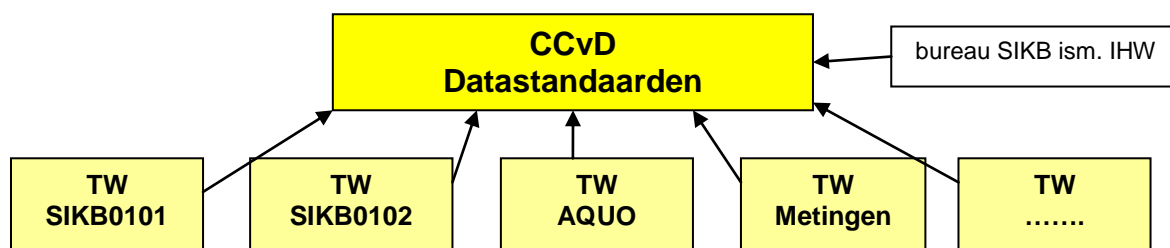
- Besluitvorming wordt op een dusdanige wijze ingevuld dat betrokkenheid van belanghebbenden en transparantie zijn geborgd
- Het beheerproces is primair gericht op het 'hoe' van de gegevensuitwisseling. De vraag welke gegevens in een standaard moeten worden opgenomen of moeten kunnen worden uitgewisseld (het 'wat') valt buiten de scope van het primaire en wordt bepaald door belanghebbende partijen (regelgeving, markt, gebruikers, ontwikkelaars).
- Belanghebbende partijen zijn vertegenwoordigd in het CCvD en worden zo nodig betrokken bij de Technische Werkgroepen.
- Standaarden sluiten zo veel mogelijk aan op nationale en internationale standaards zoals INSPIRE, NEN3610, het stelsel van basisregistraties, etc.
- Standaarden zullen in beginsel worden ontwikkeld als 'Open Standaard' conform de richtlijnen van het Forum Standaardisatie. Standaarden zullen in beginsel worden aangemeld voor opname op de 'pas toe of leg uit'-lijst van Open Standaarden.
- Het CCvD Datastandaarden richt zich primair op het beheer van de standaarden van SIKB en IHW maar in de toekomst is het wellicht mogelijk dat ook standaarden van andere organisaties aan het beheer worden toegevoegd.
- SIKB en IHW zien het als meerwaarde om ook certificeringsregelingen zoals de BRL SIKB0100 onder te brengen bij het CCvD Datastandaarden. Vooralsnog wordt niet gekozen voor Accreditatie van certificatieschema en/of CCvD.

De gekozen structuur en werkwijze zullen na twee jaar (najaar 2015) worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld

3. Organisatie van het beheer van de standaarden

3.1 model

Gekozen wordt voor een model met een gezamenlijk ingestelde groep deskundigen die de technische-inhoudelijke keuzes maakt. Taakopdracht is het bevorderen van de harmonisatie, de doorontwikkeling en het gebruik van de standaarden. De gezamenlijke groep wordt 'Centraal College van Deskundigen Datastandaarden'(CCvD) genoemd. Onder het CCvD is per standaard een gespecialiseerde groep (technische werkgroep, TW) actief, bestaande uit gebruikers/ontwikkelaars van de standaard. Een TW kan worden aangevuld met deskundigen met inhoudelijke expertise. In schema:

3.2 Centraal College van Deskundigen (CCvD)

Taken en bevoegdheden van het CCvD:

- Besluitvorming over (wijzigingen in) standaarden en bijbehorende documenten (zoals protocollen, praktijkhandleidingen en gegevenswoordenboeken) en eventuele tooling (zoals domeintabellenservice, testdata, validatietools, etc)
- Vaststellen procedures met betrekking tot het beheer van standaarden
- Uitzetten koers die leidt tot harmonisatie tussen onder haar beheer vallende standaarden
- (Laten) beheren en ontwikkelen instrumenten die ondersteunend zijn aan de (kwaliteit van de) implementatie van standaarden (richtlijnen, tools, datasets)
- Afstemming communicatie over de standaarden en andere relevante ontwikkelingen

Samenstelling CCvD:

- Verdeling tussen afgevaardigden van verschillende groepen, waarbij geen van de groepen een doorslaggevende positie heeft:
  - o de 'juridische' eigenaren/beheerders van de standaarden (SIKB/IHW/.....);
  - o de software-/applicatieontwikkelaars die gebruik maken van de standaarden
  - o de databeheerders die gebruik maken van de standaarden
  - o derden/adviseurs (zonder stemrecht)
- Totale grootte ca. 15 deelnemers
- Voor schema en potentiële leden zie bijgaande long list (nader in te vullen)

Besluitvorming CCvD:

- Besluitvorming vindt plaats op basis van consensus
- Leden CCvD met stemrecht en zonder stemrecht
- De besluiten van het CCvD worden bekrachtigd door het bestuur van SIKB resp MT IHW, ieder voor zover dat hun belang betreft.

Juridische positie CCvD:

- Het CCvD is geen rechtspersoon, maar een samenwerkingsverband (op basis van overeenkomst) tussen SIKB en IHW

Financiën:

- De uitvoeringskosten van het beheer worden gedragen door de 'juridische' eigenaren/beheerders van de standaarden

Reikwijdte:

- Het CCvD richt zich in eerste instantie op standaarden binnen de domeinen Bodem, Water en Archeologie.
- Het CCvD sluit de inbreng van standaarden buiten die domeinen niet uit.

Voorzitter:

- Onafhankelijk, heeft alleen stemrecht bij het staken van de stemmen
- Aangesteld door de initiatiefnemers (SIKB/IHW)

Frequentie van bijeenkomsten CCvD:

- 3 à 4* per jaar
- Wisselende locatie bij beheerders standaarden

Secretariaat van het CCvD:

- Programmabureau SIKB i.s.m. IHW

Communicatie:

- Inhoudelijk afgestemd
- Door de initiatiefnemers, ieder voor zijn eigen sector

Aanvang:

- 1 januari 2014

Werkwijze en samenstelling van het CCvD-Datastandaarden is uitgewerkt in een reglement.

3.3 Technische werkgroepen (TW)

Taken van een TW:

- Voorbereiden besluitvorming over (wijzigingen in) standaarden, documenten en bijbehorende tooling
- Uitvoering geven aan procedures met betrekking tot het beheer van standaarden
- Signaleren ontwikkelingen die vragen om harmonisatie tussen onder het beheer van het CCvD vallende standaarden
- Beheer en ontwikkelen instrumenten die ondersteunend zijn aan de (kwaliteit van de) implementatie van standaarden (richtlijnen, tools, datasets)

Samenstelling van een TW:

- De 'juridische' eigenaar/beheerder van de standaarden
- Geregistreeerde software-/applicatieontwikkelaars die gebruik maken van de standaard
Al dan niet aangevuld met vertegenwoordigers van de databeheerders die gebruik maken van de standaard (materiedeskundigen)

Besluitvorming en bevoegdheden van een TW:

- Geen. Een TW brengt advies uit aan het CCvD, zo nodig een advies met kanttekeningen of standpunten

Juridische positie TW:

- Verantwoording verschuldigd aan het CCvD

Financiën:

- De uitvoeringskosten van het beheer worden gedragen door de 'juridische' eigenaren/beheerders van de standaarden/instrumenten

Reikwijdte TW:

- De TW richt zich op het beheer van de betreffende standaard

Voorzitter:

- Vanuit de juridische eigenaar/beheerder van de betreffende standaard

Frequentie:

- 3 à 4* per jaar
- ca 4. weken voorafgaand aan de vergaderdata van het CCvD

Secretariaat:

- Vanuit de juridische eigenaar/beheerder van de betreffende standaard

3.4 Bestuur en bureau

Voor het CCvD is een reglement opgesteld taken en werkwijze beschrijft. Het CCvD functioneert onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het bestuur van SIKB en het Managementteam van IHW. Bestuur SIKB en Managementteam IHW worden geacht de besluiten van het CCvD te bekrachtigen.

Het CCvD wordt secretariael ondersteund door het programmabureau van SIKB. Het programmabureau werkt hierin nauw samen met het secretariaat van IHW.

4. Invulling beheer IM-Metingen

Operationeel zullen SIKB-IHW gezamenlijk invulling geven aan een transparant beheer van IM Metingen (TW). Het beheer van IM Metingen zal plaatsvinden in nauw overleg met gebruikers (eindgebruikers en systeemleveranciers/ontwikkelaars). Hiervoor wordt uitgegaan van geregistreerde gebruikers met wie een overeenkomst is gesloten. Gebruikers krijgen toegang tot ondersteunende XSD's, tooling, test- en voorbeeldbestanden, etc.

Door IHW/SIKB is een impactanalyse gemaakt m.b.t. het gezamenlijk beheer van standaards. Hierin is gekeken hoe de beheerstructuren op elkaar aansluiten en waar deze van elkaar verschillen. Geconcludeerd wordt dat ondanks verschillen in o.a. rollen, tijdspad, wijze van besluitvorming, de methode globaal overeen komt. For the time being zijn afspraken gemaakt over onderlinge harmonisatie op het gezamenlijke domein (Metingen, inclusief domeintabellen). Nadat het CCvD Datastandaarden is ingericht zal besluitvorming plaatsvinden door het CCvD.

SIKB zal leading zijn in het beheer van het model (UML). IHW zal leading zijn in het beheer van de domeintabellen. Alle domeintabellen IM Metingen zullen worden toegevoegd aan AQUO-Domeintabellenservice (Aquo-DS). SIKB heeft al eerder aangegeven ook de overige domeintabellen SIKB0101 en SIKB0102 graag in de Aquo-DS op te nemen zodra hier mogelijkheden voor zijn. Wellicht behoeft de naamgeving (AQUO-DS) enige aanpassing hiervoor.

Inzet is IM Metingen op te laten nemen op de lijst van Open Standaards.

5. Inkomsten en uitgaven

De feitelijke uitvoeringskosten voor het beheer en onderhoud van een standaard zijn voor rekening en risico van de eigenaar/beheerder van de standaard. Uitvoeringskosten komen niet ten laste van het CCvD.

De uitvoeringskosten van het beheer en onderhoud worden per standaard vastgesteld door de respectievelijke eigenaar/beheerder van de standaard en eventueel doorberekend aan de gebruikers middels gebruikersovereenkomsten. Naast inkomsten uit gebruikersovereenkomsten kan sprake zijn van bijdragen van overheidswege.

Het CCvD functioneert in beginsel zonder begroting of budget en heeft geen eigen middelen tot haar beschikking. Vergaderlocaties worden gefaciliteerd door de eigenaar/beheerder/gebruikers van de standaarden. De kosten van de secretariële ondersteuning van het CCvD worden naar rato gedragen door de beheerders/eigenaren van de onder het CCvD vallende standaarden. Eventuele kosten gemaakt door deelnemers aan het CCvD worden geacht te worden gedragen door de door hun vertegenwoordigde organisaties.